

Prima disputatio contra Concilium Tridentinum de autoritate conciliorum in Ecclesia Dei.

<https://hdl.handle.net/1874/423063>

5

PRIMA
DISPVTATIO
CONTRA CONCILIVM
Tridentinum.

DE

AUTORITATE CONCILIO.
rum in Ecclesia Dei.

QVAM

Deo Duce, & auffice Christo:

AVTORE ET PRAESIDE,

R E V E R E N D O

ET CLARISSIMO VIL
R O, D. IACOBO ANDREAE, S. S.
Theologiæ Doctore & Professore celeberrimo, Ecclesiæ Tubin-
gensis Præposito, & Academiæ Cancellario dignissimo, Patro-
no ac Præceptore suo summa pietate & obseruantia colendo:

26. Iulij, hora & loco consuetis, exercitationis cau-
sâ, defendere conabi-
tur

M. GEORGIVS VV_VCHTER REFT-
lingenfis, Ecclesia Vvanckenfis Pastor.

T V B I N G AE
Excudebat Georgius Gruppenbachius.
M. D. LXXXVIII.

S A C R A R V M L I T E R A R V M
I N A C A D E M I A T V B I N G E N.

*si Studiosis, Jacobus Andrea. D.
salutem.*

CVM pro more & consuetudine Schola nostra in ferijs canicularibus à publicis
lectiōnibus Theologicis audiēdis vobis vacare liceat, vīsum est, exercitijs causā,
singulis septimanis Disputationem proponere.

Occurrunt autem nobis duo diversissima argumenti genera, Studiosis sacra-
rum literarum cognitū valde necessaria. quā partim lesuitæ, partim Calvinistæ, nobis
suppedant. Qui esti capitibus disiuncti, tamen instar Samsoniarum vulpium canis
colligati sunt. Quotum hi tetros & abominandos errores, non modò de Sacramentis,
verum etiam de multis alijs, ijsque pricipuis doctrinæ Christianæ partibus Ecclesiæ
Dei propinan, & eosdem longè lateque propagare conantur: illi verò Tridentini Con-
cilij idolomanias & superstitiones Pontificias iam pridem ex Ecclesia Dei, reuelatione
verbi ipsius exterminatas, omnibus denuò persuadere conantur. Quod quidem vtrum
que non negligenter, sed magno & indefesso studio agunt, si qua ratione Ecclesiæ pīe
re & que constitutas vel prauā doctrinā corrumpere, vel malitia & imposturis, prorū
euertere possint.

Cum igitur Diabolus, tanquam leo rugiens, circumeat, quærens, quem deuoret:
vilem & salutarem voluntatem inter Studiosos institue & libuit, quā preparati & ex-
pediti aduersus vtrumque hostem suo tempore, Spiritus sancti armis instruti, pro Ec-
clesia Dei salute, & veritate doctrinae coelestis feliciter pugnare possint. D O M I N U S
Iesus nos suo sancto spiritu gubernet, & regat, vt institutum nostrum ad nominis sui
gloriam, veritatis doctrinæ coelestis illustrationem, & æternam salutem plurimerum
hominum cedat. Amen. 18. Iulij. 1538.

DISPUTATIO
DE
AUTORITATE CONCI-
LIORVM IN ECCL-
SIA DEI.

Onciliorum in Ecclesia Dei magnam autorita-
tem semper fuisse, nemo negare potest.

1. Concilium autem intelligimus congrega-
tionem Doctorum Ecclesiae, qui ad controuerias
religionis cognoscendas & dijudicandas conue-
niunt.

2. Superuacaneam autem Disputationem existimamus, cum
queriuntur, penes quem potestas convocandi Episcopos esse dicatur.

3. Aliás enim ipsi inscribuntur sese vel plures vel pauci numero de Con-
cilio instiucendo deliberarunt, sicui Acto. 15. legimus: Apostolos &
Seniores conuenisse, ut viderent de quæstione ab heresi Pharisæorum
proposita, qui in ea opinione versabantur, quod oporteat Gentes ad
fidem Christi conuersas circumcidere, & præcepta legis Mosaicæ ser-
uare.

4. Quod verò Petrus hanc autoritatem sibi sumpterit peculia-
rem, quam ipsi soli à Christo concessā, hoc fecerit, non legitur.

5. Postquam verò propagatione Euangelij in uniuersum or-
bem facta, Ordines Episcoporū constituti sunt, Metropolitæ cuiusq[ue]
hoc officium fuit.

6. Sin verò generalis Synodus connocanda fuit, id solius Chri-
stiani Imperatoris erat, cui Episcopi omnes vocati parebant, quod mi-
nimè factum esset, si quando ex Episcopis, idem tractassent. Quod in-
primis quatuor Oecomenicorum Conciliorum, Nicæni, Constantinopo-
litani, Ephesini & Chalcedonensis historia docet.

7. Ideoq[ue] merito Romani Episcopi arrogancia damnata est.

2
qui hanc Tyrannidem in Ecclesia contra Christianorum Imperatorum autoritatem sibi vendicare conatus est, quasi penes ipsum suum potestas cogendi concilij esset, sine cuius autoritate Episcopi non legitimè congregati essent.

8. Quia in parte non modò impietas Antichristiana, sed etiam pudenda vanitas ad summam sedis Antiebristi Romani confusionem patens facta est, qui contra Episcopos Africanos in Concilio Mileuitano, ubi Augustinus aderat, Tyrannidem ipsius non approbantes, & qui ad Romanam sedem prouocauerant, excommunicati essent, eam à Concilio Niceno sibi concessam impudenter asserebat. Quia de re cum Legati Constantinopolim, & ad Graeciae urbes missi essent, ubi exemplaria minus suspecta habebantur, fraus ipsorum manifestè deprehensa est.

9. Et derestandum crimen falsi est, quod Gratianus ad stabiliendam Romanæ Sedis Tyrannidem, Canonem Concilij Mileuitani 22. viciare non veritus est, quo sub pena priuandæ communionis ex Africâ ad transmarina iudicia prouocare prohibitum fuit.
Tom. Concil 1. 1557.
Col. 1567. impreso.
la. n. fide sequentia verba Canoni adiecit: *Nisi forte Romanam sedē appellauerint, quæ verba in Canone Mileuitano minimè habentur: eaq; manifestè cum Canonis verbis præcedentibus pugnant: cùm per transmarina iudicia nihil aliud, quam Romanæ Sedis iudicia intelligantur, ad quam Africani quidam Episcopi prouocare conabantur.*

10. Cùm igitur Spiritus Sanctus certis locis & personis minimè sit alligatus, cuiusq; prouinciae Episcopi & Ecclesiarum Doctores, quacunq; ratione, sive per Metropolitam, sive regionis principem, sive alias communicato consilio conuocentur, modò in nomine DOMINI nostri Iesu Christi, ad controversias ex solo Dei verbo dijudicandas conueniant, nihil prorsus refert.

11. Siquidem nulli Concilio, quantacunq; eius autoritas fuerit, à Deo absoluta potestas tradita est, ut in controversijs Ecclesiasticis prætoria autoritate pronunciare audeat, qua, propter officij & perso-

nae autoritatem, sicut in ciuilibus iudicijs fieri solet, alijs Ecclesijs standum sit.

12. Limitata enim & certis legibus astricta est omnium Episcoporum & Conciliorum autoritas, quod minus pro arbitrio aliquid in rebus fidei statuere possint.

13. Norma autem, Canon & regula unica omnium Conciliorum, siue generalia fuerint & Oecumenica, siue prouincialia, secundum quam omnes controuersias cognosci, & dijudicari oportet, sunt Prophetarum & Apostolorum Scripta, in Canone librorum sacrae Scripturae comprehensa.

14. Et hoc illud Apostoli pertinet: Si nos ipsi, aut Angelus est ^{Gala.}
celo aliter Euangelizauerit vobis, praeterquam, quod Euangelizauimus vobis, Anathema sit.

15. Si enim in potestate Apostolorum non possum fuit, ut suam doctrinam mutarent semel traditam, multo minus id Apostolorum successoribus permisum est, siue plures siue pauci numero ad Ecclesiasticas controuersias dirimendas conueniant.

16. Canonica autem scripta minime appellantur, quod in Canone alicuius Concilij hæc autoritas sacrae Scripturæ libris sit data.

17. Quod enim ex fabulosis Canonibus Apostolorum proferunt, suo ipsorum testimonio vanitatis conuincuntur, quod Clementis quoque scripta in illis Can. 84. canonizantur, qui non modo à veteri Ecclesia reprobati, sed etiam in Concilio Tridentino exclusi sunt.

18. Desumpta autem est hac librorum sacrorum appellatio ex D. Pauli Epistolis, in quibus aliquoties reperita est. Phil. 3. τῷ ἀντὶ σοιχεῖ μαρτύρι. Eodem procedamus Canone, ut simus concordes. Gal. 6. ὅτι τῷ μαρτύρῳ τέτῳ σοιχεστη. Quicunque secundum Canonem hunc incedunt, pax super eos.

19. Ideo autem hoc nomine appellati sunt, quod regula fuit veritatis rectissima & absolutissima, secundum quam absque omni deformitate

formitate & curvitate spiritualis stridula Ecclesie Dei perficiatur, neque uspiam à vero aberretur.

20. Quod Spiritus sanctus, per os Prophetarum & Apostolorum apercè confirmat, sicut scriptum est: Allegem, & ad testimonium. Quod si non dixerint, iuxta verbum hoc, non erit eis matutina lux, &c. Item: Habent Moysen & Prophetas. Item: Quicunque hanc regulam secuti fuerint, pax super illos, & misericordia Dei.

Esa. 8.

Luc. 10.

21. Ex quo manifestum est, decreta Episcoporum in Concilio minimè edicta præatoria esse, quibus sine contradictione standum sit.

22. Si enim cum Scriptura sacra pugnare deprehenduntur, nequaquam pro veritate amplectenda, sed tanquam pestis fugienda, & damnanda sunt. Id quod primiū Ecclesiæ purioris Doctores omnes uno ore & unanimiter confitentur.

Augustinus, contra literas Petiliani, libro. 3. cap. 6. Si quis sine de Christo, siue de eius Ecclesia, siue de quacunque aliare, QVÆ PERTINET AD FIDEM, vitamq; nostram, non dicam, si nos, sed quod Paulus adiecit: Si Angelus de cœlo vobis annunciauerit, PRÆTER QVAM, QVOD IN SCRIPTVRIS LEGALIBVS ET EVANGELICIS ACCEPISTIS, Anathema sit.

Hieronymus super Epist. ad Titum. Sine autoritate scripturarum garrulitas non habet fidem. Idem, Matth. 23. Quod de scripturis autoritatem non habet, eadem felicitate contemnitur, quā probatur.

Chrysostomus, in Psal. 57. Si quid dicitur absq; scriptura, auditorum cogitatio claudicat. Verum ubi è scriptura diuina voce prodit testimonium, & loquens sermonem, & audientis animum confirmat.

23. Neque

23. Neque vero hac arrogantia contra Conciliorum autoritatem, aut carnalis de sanctis scripturis cogitatio, sed indubitate veritas & Ecclesiae Dei necessaria doctrina est.

24. Etenim fides nostra, cum sit Apostolo teste, ut post xxiij; sub. Heb. 11. stantia & fundamentum rerum sperandarum, & certissima ad hoc infallibilis demonstratio eorum, quae non videntur, nequaquam humana autoritate, sed indubitate & expresso Domini verbo nisi oportet.

25. Hinc idem Augustinus: Non audiamus: haec dico: haec dicitur: De unitate Ecclesie cap. 3. Sed haec dicit DOMINVS. Item Hieronymus: Spiritus sancti doctrinae est, qua Canonice litteris prodita est CONTRA Hier. Super Gal. QVAM SI QVID CONCILIA STAVANT, NEFAS DUCO.

26. Ex quibus indubitate sequitur, non unius generis Concilia esse, que in Ecclesia visibili in hoc mundo celebrantur.

27. Scriptura enim manifeste restatur, quedam Concilia malignantium esse, sicut scriptum est: Odiu Ecclesiam malignantium, Psal. 102. & cum iniquis non sedebo.

28. Cuius in utroque testamento exempla extant manifestissima. Tempore Achab regis Israelis quadringenti Prophetae congregati erant, qui contra Micham Prophetam uno ore pronunciabant, in 2. Par. 18. quibus Spiritus mendacij erat.

29. Sic contra Christum & Apostolorum eius doctrinam sume Matth. 26. munum Sacerdotum & Pharisaorum Hierosolymis Concilium collectum fuit, in quo Christus & doctrina eius, ipso crucifixo, in Apostolis aliquoties damnata fuit.

30. Ex quibus manifeste apparet, non sufficere, in ijs, quae fidem & salutem nostram eternam concernunt, Conciliorum decreta & autoritatem proferre, nisi ex scriptura sacra Canonica indubitatem fidem faciant.

Huc

Aug. lib. 3. contra
Maximinum.

Huc grauiſſima Auguſtini ſententia periret, qua Maximinum hæreticum de Conciliorum decretis litigantem repreſſit: Nanc ego, inquit, nec ego Synodum Nicenam tibi, nec tu mibi Ariminen-ſem debes tanquam præjudicaturus obijcere. Nec ego huius autoritate, nec tu illius detineris. Scripturarum aucoſitatibus, non quo-rumcunque proprijs, Q V A E V T R I S Q V E C O M- M V N E S, Res cum re, cauſa cum cauſa, ratio cum ratio- ne certet.

Nequaquam verò hac doctrina piarum Synodorum & Concilio- rum labefactatur aucoſitas. Cum non nuda decretata tantum, tan- quam pratoria edicta proeulerint, ſed ex Scripturis sanctis adra- tionem fuorum decretorum reddendam ſemper parati erant.

Quæ cauſa fuit, quod Conſtantinus Magnus Imperator Christia- niſſ. mus, cum Conſcilium Nicenum 318. congre-gatis Epifcopis ap- riret, Codicem librorum Canonicorum veteris & noui Testamen- ti regulam & amuſim proposuerit, & oratione tanto Imperatore digna longè grauiſſima & piuſſima exhortatus fu: Euangelici, in- quit, & Apoſtolici libri, & antiquorum Prophetarum oracula pla- nè inſtruant nos, Q V I D D E R E B V S D I V I- N I S S I T S E N T I E N D V M. Proinde ho- ſtili deponita diſcordia ex dictis diuinitus inſpiratis, ſumamus qua- ſtionum explicationes.

Quapropter neq; contra legem Martiani grauiſſimam, neq; contra conſtitutionem & mandatum Iuſtiniani Imperatoris ſeu eiſum peccat, qui in decreta Conciliorum accurate & diligenter inqui- runt, an verbo D O M I N I in ſcriptis Propheticis & Apoſto- lucis comprehenſis conſentanea decreuerint.

Lex enim, qua probari ſe non vult, inquit Tertullianus in Apo- logetico ſuo, merito ſucepta eſc, & ſi non diſcufſa & probata domi- necur, improba eſc.

Muliò

Mulcò verò minus Romani Antichristi aueritas, seuporiū Tyrannis curanda est, qui sub fulmine Anathematis omnes ab inquisitione decretorum suorum Conciliorum repellit.

Quod enim ex Deuteronomio 17. profert erroris seu impietatis sua patrocinium, proprio scipsum gladio iugulat. Vbi nequaquam summo Sacerdoti & Concilio eius absoluta & arbitraria tribuitur potestas, quiduis pro libitu & voluntate præcipendi, sed lege Domini astri. Etiam esse Mose disertis verbis ostendit, qui inquit: Iudicabunt tibi iudicij veritatem, & facies, QVODCVNQVE DIXERINT, qui praesunt loco, quem elegit DOMINVS, ET DOCVERINT TE IVXTA LEGEM EIVS.

Ad quorum Concilium vocati Apostoli, cum eius autoritate illis denunciatum esset, ne omnino loquerentur, aut dicerent in nomine Iesu, nequaquam illos audierunt, sed aperte contradixerunt.

Etsi verò vox est Gregorij Nazianzeni dura, qui nullus Concilij bonum finem se vidisse affirmat: non tamen per omnia contemnenda & reprobanda videtur, qua docemur, finem quem vulgus potissimum expectat Conciliorum, nequaquam consequi, videlicet ut dissidia & dissipations in religione per Concilia tollantur, & Ecclesia pia pax & concordia restituatur.

Maiores enim plerunque distractiones posse e'brata Concilia, & secundum verbum Dei dijudicatas controuersias secutae sunt, quam quae Synodos illos præcesserunt. Sicut historia quatuor celeberrimorum Conciliorum, Nicenæ & Ephesinæ in primis, restatur. Quæ maiores in Ecclesia contentiones secutæ sunt, quæ Turcicam impietatem tandem pepererunt, quæ Arriana impietas confirmata, & in hunc usque diem propagata & in Synodo Nicenæ expresso verbo Dei damnata.

Neque tamen propterea nullus usus piorum Conciliorum est, quando IN NOMINE CHRISTI, p[ro]p[ter]e, &

folius veritatis amantes & studiosi conuenerunt, & ad Scripturæ sacrae amissim omnia dogmata, de quibus litigatur, examinantur, quæ suum pondus habent, neque tamen examen defugunt.

Sic non modo S. Scripturæ autoritate, sed etiam Concilij Nicæni & Patrum Ecclesiæ primitiæ testimonio asserta est Christi diuinitas, etiam si Turcica rabies eam blasphemо ore damnet.

Quod vero ad nostri seculi Concilia attinet, sive provincialia, sive generalia, si cum ijs conferantur, que in populo Iudeo, cum in veteri, tum in novo Testamento celebrata sunt, ouum ovo non magis simile videtur.

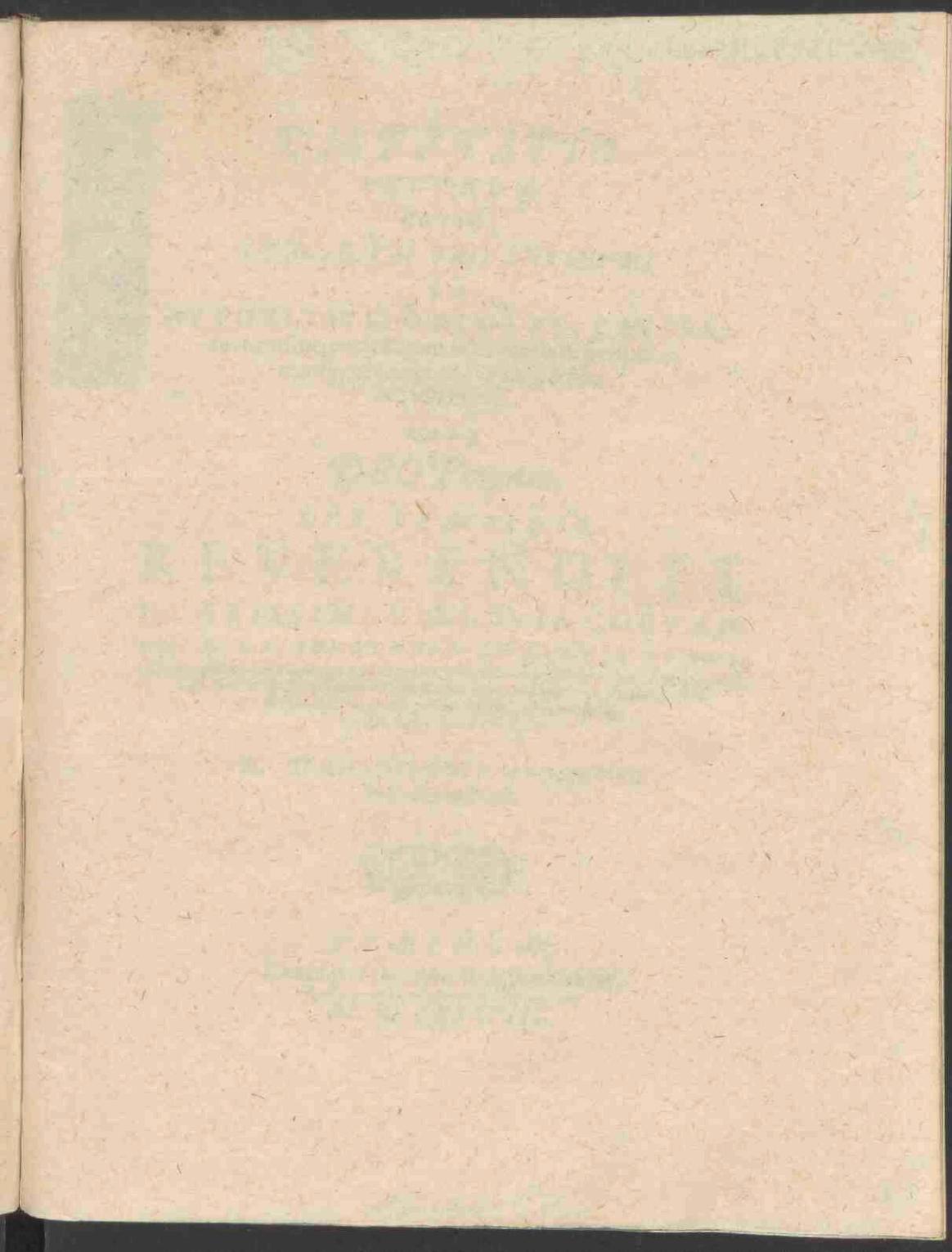
In quibus non in nomine Christi, sed Papæ Romani Antichristi, non studio veritatis, sed mendacij, non ad tollendos, sed stabilendos errores, Idolomanias, & traditiones humanas in Ecclesiam Dei inuectas, conuenerunt.

Inter qua Concilium Tridentinum quod primū sub Paulo. 3. inchoatum, sub Iulio. 3. continuatum, & sub pio. 4. absolutum fuit, maximè eminet.

Cuius in Ecclesia Dei, apud verè pios & fideles tantæ autoritas esse debet, quanta Concilij sub Achab rege Israelis, & summorum Sacerdotum, Scribarum & Pharisaorum tempore Christi & Apostolorum fuit.

^{2 Thess. 2.} In quo errores & traditiones humanæ in Ecclesia, sic Deo contemptum veritatis vindicante, non modo ad amissim Scriptura sacrae nequaquam examinati, aut mores Episcoporum & Clericorum, ut vocati, non correcti, sed cum expresso Dei verbo manifestè pugnantes impiè confirmati sunt. De quibus singulis, in subsequentibus peculiaribus disputationibus agemus.

F I N I S.

CCN 1345245161